

दर्भपत्र (द० + प०) m. *Saccharum spontaneum* Ltn. (काश) Riéan. im ÇKDa.

दर्भपुष्प (द० + पु०) der Darbha-Blüte ähnlich: m. 1) eine Schlangenart Suçā. 2, 265, s. 17. — 2) ein best. Insect Suçā. 2, 510, s. — Vgl. दर्भकुसुम.

दर्भमय (von दर्भ) adj. f. ई aus Darbha-Gras bereitet, — geflochten गाणा शरादि zu P. 4, 3, 144. TBa. 1, 3, 7, 1. ÇAT. Ba. 13, 1, 2. P. 4, 3, 150, Sch. PAÑĀT. 135, s. 146, 15. BHĀG. P. 4, 6, 37.

दर्भमूली (दर्भ + मूल) f. P. 4, 1, 64, Sch.

दर्भर von दर्भ nach गाणा घण्मादि zu P. 4, 2, 80. ein best. Vogel, = लावा (Perdix chinensis nach HAUGBT.) NICH. Pa.

दर्भान्प (दर्भ + अन्प) wohl N. pr., da der Nichtübergang des न in ण besonders erwähnt wird im गाणा लुभादि zu P. 2, 4, 39.

दर्भाह्वय (दर्भ + आह्वय) m. eine bestf. Grasart (s. मुञ्ज) Riéan. im ÇKDa.

दर्भि oder दर्भिन् (instr. दर्भिणा) m. N. pr. eines Mannes MBh. 3, 7024. 7027.

दर्भ्य m. N. pr. eines Mannes MÜLLER, SL. 383. Wie es scheint irrig für दर्भ; vgl. दल्भ्य, दाल्भ्य.

दर्भ (von 1. द०) m. Zerbrecher: पुराम् RV. 3, 45, 2. Unter den Wörtern, die m. und n. sind, SIDDH. K. 231, a, ult.

दर्भन् (wie eben) m. dass.: अस्माकं शत्रून्परि प्रूर विद्यते दर्भा दर्षोष्ठ विद्यते: RV. 1, 132, s. 61, s. 10, 46, s. ÇĀṆKH. Çr. 8, 17, 8.

दर्भ्य adj. von दर गाणा गवादि zu P. 5, 1, 2.

दर्भक m. N. pr. eines Mannes Riéa-Tar. 8, 866.

दर्भ UṆĀDIS. 1, 155, 1) = दर्भ Löffel ÇĀṆKH. GRH. 4, 15. Am Ende eines comp.: पूर्वादर्भ ÇAT. Ba. 2, 5, 16. — 2) = दर्भ Haube der Schlangen; vgl. विदर्भ. — 3) m. ein Rakshas UḠĒVAL. — 4) m. Raubthier UṆĀDIVĀ. im SAṆKSHIPTAS. ÇKDa. — 5) m. pl. N. pr. eines Volkes MBh. 2, 1869. 6, 362 (VP. 192). 13, 2158. Vgl. दर्भ. — 6) f. मा N. pr. einer Gemahlin des Uçīnara HARIV. 1675. 1677 (hier दर्भा). Nach VP. 444 ist दर्भन् (im Ind. दर्भन्) ein Sohn Uçīnara's.

दर्भट m. Thürsteher HĀ. 128. — Vgl. गर्वाट, दर्वाट.

दर्भन् s. u. दर्भ 6.

दर्भरीक m. 1) ein best. musikalisches Instrument. — 2) Wind. — 3) Bein. Indra's UṆĀDIVĀ. im SAṆKSHIPTAS. ÇKDa. — Vgl. दर्भरीक.

दर्भि (die ältere Form) und दर्भि UṆĀDIS. 4, 53 und UḠĒVAL. (दर्भि UḠĒVAL. zu UṆĀDIS. 3, 84). SIDDH. K. 247, b, ult. voc. दर्भि VS. und दर्भ AV.; vgl. P. 7, 3, 109, VĀRTI, Sch.; acc. दर्भ्यम् und दर्भिम्. 1) Löffel AK. 2, 9, 34. H. 836. 1021. an. 2, 524 (lies ० तर्दाः). MED. b. 5 (दर्भा). उभे सुश्रुतं सर्पिषो दर्भा श्रीणीष आसनि RV. 5, 6, 9. दर्भिरिषाः 10, 103, 10. AV. 3, 10, 7. 9, 6, 17. दर्भोद्धर पञ्चैतमौदनम् 4, 14, 7. 11, 1, 24. 12, 3, 36. KAUC. 39. 43. 87. 88. 138. ÇAT. Ba. 2, 5, 17. 14, 6, 9, 9 (wo der Schol. den acc. दर्भ्यम् auf दर्भ्य m. = दर्भिकाम zurückführt). ĀCV. GRH. 2, 1. यस्य नास्ति निजा प्रजा केवलं तु ब्रह्मभुतः । न स जानाति शास्त्रार्थं दर्भिसूप्रसानिव ॥ MBh. 2, 1945. 10, 178. 3, 17403. 4, 231 (PAÑĀT. III, 326 दर्भा). Suçā. 1, 25, 4. 32, 19. VARĀH. BH. S. 45, 64. MĀRK. P. 12, 38. — 2) die Haube oder Kappe, welche gewisse Schlangen (z. B. die Brillenschlange) dadurch bilden, dass sie die Nackengegend scheibenförmig erweitern: द-

र्विकारिकतं चित्रं (सर्प) ब्रह्मि AV. 10, 4, 13. दर्वी H. 1315. H. an. दर्वी MED. — 3) दर्वी f. N. pr. eines Landes MBh. 6, 363. VP. 191.

दर्विक 1) m. = दर्वि Löffel DVIRŪPAK. im ÇKDa. Auch दर्विका f. ebend. — 2) f. मा = दर्विका eine Art Kollyrium Riéan. zu AK. ÇKDa. KĀLIKĀ-P. ebend.

दर्विदा f. ein best. Vogel, nach MARUDH. so v. a. काष्ठकुट्ट, eine Spechtart, VS. 24, 34. — Viell. aus दाहविध verstümmelt; vgl. दर्वाघाट.

दर्विकाम (द० + काम) m. Spende aus dem Löffel Z. d. d. m. G. IX, LXI. TS. 3, 4, 20, 4. ÇAT. Ba. 5, 2, 9, 9. 5, 4, 14. KĀTJ. Çr. 8, 10, 17. fgg. 15, 3, 14. KAUC. 138. दर्वि MBh. 2, 537. SĀ. zu ÇAT. Ba. 14, 6, 9, 9. — Vgl. दर्विकामिक.

दर्विकामिन् adj. vom vorherg. NIA. 1, 14.

दर्विकर (द० + 1. कर) m. (sc. सर्प) Haubenschlange, eine Klasse von Schlangen, von welcher 26 Species aufgezählt werden Suçā. 2, 263, 2. 265, 6. 1, 203, 13. DAÇAK. 72, 17. AK. 1, 2, 1, 8. H. 1304. HĀ. 15.

दर्विसंक्रमण (द० + सं०) n. N. pr. eines Tirtha MBh. 3, 8023.

दर्विकाम s. u. दर्विकाम.

दर्भ (द०) DVĀTUP. 23, 19. act. दर्भे, ददर्भि und दद्रुष P. 7, 2, 65. 6, 1, 58. VOP. 8, 62. 102. ददर्भेत् und ददर्भिष्वत् P. 7, 2, 68, VĀRTI. VOP. 26, 134. दर्भिष्वत् (s. besonders); aor. अदर्भत् und अद्रात्नीत् P. 3, 1, 47. 7, 4, 16. VOP. 8, 77. 78. 92. 102. ved. अद्राक् (P. 8, 2, 62, Sch.), दर्भे, दर्भेथ-त्, दर्भेन्, दशन्, दर्भेयम् (prec. nach P. 3, 1, 86, VĀRTI. 3), दशेयम्; द्रव्यति, द्रष्टा P. 6, 1, 58. KĀT. 5 aus SIDDH. K. zu P. 7, 2, 10. — med. दर्भे und ददर्भे (AV.), ददर्भे 2. sg., ददर्भाम्, ददर्भे, ददर्भान् und ददर्भान्; अदर्भन्, अदर्भन् (P. 7, 1, 8, Sch.), ददर्भे 2. sg., अदर्भत्, दर्भान् und दर्भान्. — दृष्ट्वा (ep. दृश्य), दृष्ट्वाय, दर्भे, दृष्टुम्. — pass. दृश्यते (selten im Veda, wo dafür ददर्भे); अदर्शि, दर्शि, अदर्शिषाताम्, अद्रात्नीताम् (अद्रात्नीताम् VOP. 24, 5); दर्शिष्यते und द्रव्यते; दर्शिषीष्ट und द्रव्यीष्ट; दर्शिषाता und द्रष्टा P. 6, 4, 62; दृष्ट. Vgl. पम्, welches die fehlenden Formen beisteuert. 1) sehen, erblicken; act.: पितरं च दृशेयं मातरं च RV. 1, 24, 1. 2. PAÑĀV. Ba. 1, 1. ज्योगेव दृशेयं सूर्यम् AV. 1, 31, 4. मा ते दृशत्सूर्यम् RV. 7, 104, 24. 8, 33, 19. अर्चं सूर्यमभयतो दर्शं VS. 8, 9. दर्शन्वत्र प्रतृपौ अग्निन्द्वाण् RV. 10, 27, 6. दर्शं नु विश्वदर्शतम् 1, 25, 18. AV. 11, 5, 3. अचक्षाणामाङ्गरागिति स यद्यदर्शमित्पाक्यास्य अद्रघति At. Ba. 1, 6. मा स्म त्वा नामं दर्शम् ÇAT. Ba. 11, 5, 4, 1. 1, 3, 2, 27. 4, 1, 5, 5. 11, 6, 1, 7. 8. ÇĀṆKH. Çr. 15, 24, 8. ददर्भान् RV. 4, 33, 6. 10, 139, 4. त्वा ददर्भिवान्मृत्युमुखात्प्रमुक्तम् KAṬHOP. 1, 11. — सरितो निर्कराश्च दर्श MBh. 3, 2408. N. 12, 4. R. 1, 1, 40. RAGH. 3, 42. ददर्भान् BHĀG. P. 3, 4, 12. अदर्शम् DAÇAK. in BENF. Chr. 184, 6. अद्रात्नीत् MBh. 1, 6013. R. 1, 20, 19. KĀTĀS. 7, 26. BHĀG. P. 1, 6, 14. मा द्रात्नीत्स्व कुलस्यास्य घोरं संतप्यम् MBh. 1, 4972. ये मे द्रव्यति पुत्रकान् 5317. 3, 2495. R. 1, 33, 11. MEGH. 10, 19. ÇĀK. 94, 9. ततश्च माम् । सर्वे द्रव्यति निर्घातम् VId. 118. मुखं द्रव्याम रामस्य R. 2, 40, 22. 47, 11. द्रष्टास्येनमिहायात्सम् MBh. 5, 6065. तेनैव सत्येन वशीकृतं त्वा द्रष्टास्मि 4, 457. med. in ders. Bed.: उनैव गोपा अदर्भन् VS. 16, 7. स मातरा न ददर्भान् उन्नियो नानंददति RV. 9, 70, 6. ज्ञाता नो बोधि ददर्भान् आपिः 4, 17, 17. नोदर्भे ददर्भानः 1, 127, 11. ददर्भे MBh. 1, 2830. 3363. 8446. 3, 11705. 4, 250. R. 1, 57, 14. BHĀG. P. 1, 17, 1. 4, 1, 23. MĀRK. P. 23, 93. ददर्भते तदान्योऽन्यम् MBh. 1, 7888. द्रव्यते, द्रव्यामके 3, 1902. 11948. 14728. 13, 964. HARIV. 10735. R. 1, 46, 13.